

EUROPOS PARLAMENTAS

2009–2014

Plenarinio posėdžio dokumentas

A7-0061/2012

14.3.2012

PRANEŠIMAS

su pasiūlymu dėl Europos Parlamento rekomendacijos Tarybai dėl galimo Europos demokratijos fondo (EDF) įsteigimo tvarkos (2011/2245(INI))

Užsienio reikalų komitetas

Pranešėjas: Alexander Graf Lambsdorff

TURINYS

	Psl.
PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REKOMENDACIJOS TARYBAI.....	3
AIŠKINAMOJI DALIS	10
PASIŪLYMAS DĖL REKOMENDACIJOS TARYBAI B7-0391/2011	11
VYSTYMO SI KOMITETO NUOMONĖ	13
GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI	16

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REKOMENDACIJOS TARYBAI

dėl galimo Europos demokratijos fondo (EDF) įsteigimo tvarkos (2011/2245(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į pasiūlymą dėl rekomendacijos Tarybai, kurią pateikė Alexander Graf Lambsdorff ALDE frakcijos vardu dėl galimo Europos demokratijos fondo įsteigimo tvarkos (B7-0391/2011),
- atsižvelgdamas į savo 2011 m. liepos 7 d. rezoliuciją dėl ES išorės politikos, kuria remiamas demokratijos diegimas¹,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties 2, 6, 8 ir 21 straipsnius,
- atsižvelgdamas į savo 2011 m. gruodžio 14 d. rezoliuciją dėl Europos kaimynystės politikos persvarstymo², ir ypač į jos 10 dalį,
- atsižvelgdamas į savo 2011 m. balandžio 7 d. rezoliucijas „Europos kaimynystės politikos peržiūra. Rytų aspektas“³ ir „Europos kaimynystės politikos peržiūra. Pietų aspektas“⁴,
- atsižvelgdamas į savo 2010 m. gruodžio 16 d. rezoliuciją dėl 2009 m. metinės ataskaitos dėl žmogaus teisių padėties pasaulyje ir Europos Sąjungos politikos šioje srityje⁵,
- atsižvelgdamas į savo 2002 m. balandžio 25 d. rezoliuciją dėl Komisijos komunikato Tarybai ir Europos Parlamentui dėl ES vaidmens skatinant žmogaus teises ir demokratizaciją trečiosiose šalyse (COM(2001)0252)⁶,
- atsižvelgdamas į 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1889/2006, įsteigiantį demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo visame pasaulyje finansavimo priemonę (EDŽTP)⁷,
- atsižvelgdamas į ES ir trečiųjų šalių sudarytus susitarimus ir tuose susitarimuose esančias nuostatas dėl žmogaus teisių ir demokratijos,
- atsižvelgdamas į 2009 m. gegužės 18 d. Tarybos išvadas dėl paramos demokratiniam valdymui siekiant tobulesnės ES sistemos,
- atsižvelgdamas į tris Tarybos išvadų rinkinius: 2009 m. spalio 22 d. Tarybos išvadas „Parama demokratijai ES išorės santykiuose“, 2010 m. gruodžio 13 d. Tarybos išvadas „2010 m. pažangos ataskaita ir pavyzdinių šalių sąrašas“ ir 2011 m. birželio 20 d. Tarybos

¹ Priimti tekstai, P7_TA(2011)0334.

² Priimti tekstai, P7_TA(2011)0576.

³ Priimti tekstai, P7_TA(2011)0153.

⁴ Priimti tekstai, P7_TA(2011)0154.

⁵ Priimti tekstai, P7_TA(2010)0489.

⁶ OL C 131 E, 2003 6 5, p. 147.

⁷ OL L 386, 2006 12 29, p. 1.

išvadas dėl Europos kaimynystės politikos,

- atsižvelgdamas į 2011 m. gegužės 25 d. bendrą Europos Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisijos komunikatą „Naujas požiūris į kintančią kaimynystę“ (COM(2011)0303),
 - atsižvelgdamas į bendrą Komisijos komunikatą „ES ir pietinių Viduržemio jūros regiono šalių partnerystė siekiant demokratijos ir bendros gerovės“ (COM(2011)0200)),
 - atsižvelgdamas į 2011 m. birželio 20 d. vykusiame 3101-ajame Užsienio reikalų tarybos susitikime priimtas išvadas dėl Europos kaimynystės politikos,
 - atsižvelgdamas į 2011 m. gruodžio 1 d. vykusiame 3130-ajame Užsienio reikalų tarybos susitikime priimtas išvadas dėl Europos demokratijos fondo,
 - atsižvelgdamas į temines ir geografines Komisijos finansines priemones demokratijai ir žmogaus teisėms skatinti (pvz., Europos demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo priemonę (EIDHR), Europos kaimynystės ir partnerystės priemonę (EKPP) ir kt.),
 - atsižvelgdamas į 2011 m. lapkričio 25 d. laišką EP Pirmininkui Jerziui Buzekui ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei ir Komisijos pirmininko pavaduotojai Catherine Ashton dėl paramos kuriant Europos demokratijos fondą (EDF),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 121 straipsnio 3 dalį ir 97 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto pranešimą ir į Vystymosi komiteto nuomonę (A7-0061/2012),
- A. kadangi ES sutartyse visuotinės žmogaus teisės ir demokratija įtvirtintos kaip pagrindinės ES vertybės ir ES išorės veikslių principai bei tikslai;
- B. kadangi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 8 straipsnyje numatytas lyčių aspekto integravimo principas ir jame teigiama, kad visuose savo veiksmuose Sąjunga siekia pašalinti moterų ir vyrų nelygybės apraiškas ir diegti jų lygybę;
- C. kadangi Paramos demokratijai išorės santykiuose veikslių programoje Taryba pareiškė norą padidinti savo paramos darną ir veiksmingumą, tačiau šioje srityje padaryta pažanga nedidelė;
- D. kadangi savo 2011 m. liepos 7 d. rezoliucijoje dėl ES išorės politikos, kuria remiamas demokratijos diegimas¹, Europos Parlamentas palankiai įvertino iniciatyvą dėl Europos demokratijos fondo kūrimo;
- E. kadangi laiške EP Pirmininkui Jerziui Buzekui ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei ir Komisijos pirmininko pavaduotojai Catherine Ashton EDF kūrimą parėmė keletas svarbių žmogaus teisių gynėjų, įskaitant A. Sacharovo premijos laimėtojus Aung San Suu Kyi ir Alaksandrą Milinkievičių;

¹ Priimti tekstai, P7_TA(2011)0334.

- F. kadangi ES ir jos valstybės narės dar neįgyvendino tikrai darnaus strateginio požiūrio į demokratijos kūrimo klausimus, kuriuo parama demokratijai būtų pripažinta kaip savaime svarbus dalykas;
- G. kadangi moterys atlieka pagrindinį vykdant demokratizacijos procesą ir užtikrinant socialinių judėjimų sėkmę;
- H. kadangi Arabų pavasario ir Rytų kaimynystės įvykiai parodė, kad ES turi nedelsdama strategiškai bendradarbiauti su autoritarinėmis ir demokratiškas reformas siekiančiomis šalimis, ir šis bendradarbiavimas turi būti grindžiamas nauju skirtingu požiūriu siekiant atkurti patikimumą ir laiku suteikti pagalbą šalims pereinant prie demokratijos; kadangi Europos demokratijos fondo įkūrimas galėtų būti vienas iš realiausių būdų ES reaguoti į demokratizacijos sunkumus kaimyninėse šalyse ir už jų ribų;
- I. kadangi pastarojo meto Šiaurės Afrikos ir Artimųjų Rytų įvykiai parodė, kad moterys – lemiamos veikėjos siekiant demokratiškas reformas ir kad moterų teisės dažnai pažeidžiamos, joms kyla didesnė skurdo rizika ir jos yra atskirtos savo šalių politiniame, socialiniame ir ekonominiame gyvenime;
- J. kadangi Šiaurės Afrikos ir Artimųjų Rytų sukilimai dar aiškiau parodė, kad būtina atkreipti dėmesį į ES kaimynystėje esančių šalių nestabilumą ir nedemokratiškas jų santvarką, kuri svarbi Europos Sąjungos saugumui ir stabilumui užtikrinti;
- K. kadangi taikant pagal ES kaimynystės politiką ir ES pokyčių darbotvarkę propaguojamą tvirtesnę požiūrį į paramą demokratijai ir žmogaus teisėms kartu turi būti didinami pajėgumai greitai ir sistemingai reaguoti į demokratijos ir teisinės valstybės raidos įvykius;
- L. kadangi Europos demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo priemonė (EIDHR) daugiausia dėmesio skiriama neatidėliotinoms priemonėms, kurių reikia imtis žmogaus teisių gynėjų, kuriems kyla pavojus, įskaitant žurnalistus ir opozicijos veikėjus, atžvilgiu, ir ilgesnio laikotarpio priemonėms, papildančioms esamas geografinės ES priemones;
- M. kadangi politinės partijos, žymios politinės asmenybės (pavyzdžiui, disidentai, opozicijos veikėjai ir jaunimo organizacijų lyderiai), socialiniai judėjimai, pilietinės visuomenės, kultūros sektoriaus ir žiniasklaidos atstovai (pavyzdžiui žurnalistai, tinklaraštininkai, aktyvūs socialinės žiniasklaidos veikėjai ir menininkai), turintys aiškią darbotvarkę, kuria siekiama pagerinti demokratijos padėtį, ir toliau atlieka itin svarbų vaidmenį kiekvienoje demokratinėje šalyje ir demokratijos kūrimo procese ir kadangi dėl išteklių trūkumo, ribotų įgaliojimų ir ilgų EIDHR procedūrų anksčiau šie veikėjai buvo mažai remiami;
- N. kadangi Užsienio reikalų taryba rėmė iniciatyvą steigti Europos demokratijos fondą (EDF); kadangi toliau skubiai siekiama jį įkurti ir būtina skubiai pasiekti susitarimą dėl išsamiai aptariamų veiklos aspektų;
1. teikia šią rekomendaciją Tarybai, ragindamas ją:
- a) užtikrinti, kad EDF paskatintų strategiškesnę politinį požiūrį į ES indėlį į paramą demokratijai, laiku suteikdamas konkrečioms aplinkybėms pritaikytą, lanksčią ir principu

„iš apačios į viršų“ grindžiamą pagalbą, ir kad greitai būtų perprogramuotos lėšos, kai to reikės siekiant padėti šalims partnerėms pereiti prie demokratijos;

b) pažymėti, kad, siekiant pirmiau minėtų tikslų, naujo fondo sukūrimas yra tinkamesnė ir veiksmingesnė priemonė nei egzistuojančių priemonių, ypač EDŽTP, peržiūra;

c) apibrėžti aiškią EDF paskirtį ir vertybes siekiant užtikrinti aiškius naudos gavėjų atrankos kriterijus, visų pirma, susijusius su atrankos metodologija;

d) pabrėžti ES demokratinės paramos ryšį ir veiksmingumą, kuris nustatytas Darbotvarkėje dėl paramos demokratijai ES išorės santykiuose, ir į tai atsižvelgiant įpareigoti EDF ir jį organizuoti;

e) raginti, kad EDF užtikrintų demokratinį procesų nacionalinės atsakomybės principą, ir kad demokratijos kūrimas vyktų nuo galių suteikimo visuomenės pagrindui iki aukščiausių valdžios institucijų;

f) užtikrinti, kad pereinamojo laikotarpio šalyse, jam besiruošiančiose šalyse ir šalyse po pereinamojo laikotarpio EDF skatinant visapusišką, tvarią demokratiją, jis gautų sutelktus įgaliojimus, suteikiančius jam galimybę papildyti kitų priemonių paramos demokratijai priemones, daugiausia dėmesio skiriant Europos kaimynystei, tačiau ne tik jai, kuriomis bus pabrėžiama naujojo subjekto pridėtinė vertė;

g) gauti vertingos patirties pirmiausia dėmesį telkiant Europos kaimynystei, tačiau ne tik jai;

h) garantuoti, kad EDF kurtų sąveiką ir padėtų atlikti ES institucijų, įskaitant Europos Parlamentą, valstybių narių, jų agentūrų ir jų finansuojamų fondų darbą, kartu glaudžiai su jais bendradarbiaudamas, kurdamas partnerystę ir nedubliuodamas darbo; ypač siekiant skatinti demokratiją Viduržemio jūros regiono šalyse, užtikrinti papildomumą ir glaudų koordinavimą su Anna Lindh fondu;

i) užtikrinti, kad EDF atliktų vaidmenį, papildantį veiklą, vykdomą pagal esamas finansavimo priemones, ypač EIDHR ir stabilumo priemonę, o ne šią veiklą slopinantį ar su ja iš dalies sutampantį vaidmenį; pažymėti, kad EDF galėtų vykdyti projektus, kurie vėliau galėtų būti tęsiami pagal EIDHR arba geografines priemones, sukuriant programavimo sąsają tam, kad ilgesniu laikotarpiu būtų užtikrinta darba ir tvarumas;

j) prieš įgyvendinant projektą nustatyti tikslų metodą, pagal kurį galima išvengti finansinių priemonių dubliavimosi, neaiškumų Bendrijos ir parlamentinių struktūrų, atsakingų už žmogaus teisių sritį (Parlamentinės demokratijos skatinimo biuras, ECG ir kt.), ir EDF veikloje;

k) strateginio planavimo lygmeniu užtikrinti, kad EDF bendradarbiautų su kitomis ES priemonėmis ir struktūromis, veikiančiomis žmogaus teisių ir demokratijos srityje, ypač EIDHR, stabilumo priemone, bendra strateginė programa ir geografinėmis priemonėmis; užtikrinti patikimą ir skaidrų finansų valdymą ir mažas administracines išlaidas bei mažus mokesčius už sandorius; turėti mintyje tai, kad svarbu taikyti Bendrijos metodą, pagal kurį Komisiją būtų paraginta nedelsiant iširti, kaip naudojantis ES priemonėmis ateityje būtų

galima taikyti greitesnius reagavimo mechanizmus bei kaip ir kada galėtų būti įsteigtas ES patikos fondas, jei pagal naują Finansinį reglamentą būtų nustatytas tinkamas teisinis pagrindas; užtikrinti, kad, jeigu EDF bus skirta ES biudžeto dalis, finansuojant šį fondą nebūtų skirti jau ir taip maži EDŽTRP ištekliai;

l) sudaryti EDF galimybę imtis veiksmų trimis etapais: pasiruošimo pereinamajam laikotarpiui, pereinamojo laikotarpio ir po pereinamojo laikotarpio, taip pat paskatinti greičiau pradėti įgyvendinti projektus, ieškoti inovacinių sprendimų ir idėjų, kurių dėl procedūrinių apribojimų ir rizikos mažinimo iki šiol negalėjo remti ES; be to, EDF formuoti taip, kad jis galėtų prisiimti didesnę riziką ir paisyti ES finansinio reglamento;

m) reikalauti, kad būtų užtikrintas ES rinkimų stebėjimo misijų nešališkumas, todėl mano, kad jos neturėtų būti įtrauktos į EDF veiklą siekiant remti demokratiją;

n) ankstyvais konkrečioje šalyje teiktino finansavimo etapais aprėpti plačią galimų naudos gavėjų grupę, apimančią pagrindinius demokratiją remiančius politinius veikėjus (pvz., kylančius politinius veikėjus, visuomeninius judėjimus, neregistruotas NVO ir profesines sąjungas), teisių gynimo organizacijas, vidaus informatorius, pavienius politinius veikėjus, kultūros veikėjus, naujus žiniasklaidos veikėjus (tinklaraštininkus ir kitus), mažumų teisės ginančias organizacijas ir ekspertų grupes, kad EDF galėtų remti įvairius demokratinių reformų siekiančius vietos veikėjus; teikti paramą pirmiau minėtiems politikos veikėjams ir judėjimams pliuralistiniu būdu;

o) užtikrinti, kad EDF ypatingą dėmesį skirtų moterų dalyvavimui vykdant demokratines reformas, t. y. remtų moterų organizacijas ir su lyčių lygybės aspektu susijusių sričių projektus, kaip antai kovą su smurtu, darbo vietų kūrimą, dalyvavimą politiniame gyvenime, išplėtojant vienodas galimybes siekti teisingumo ir moterų bei mergaičių švietimo ir užkertant kelią arba nutraukiant esamus moterų teisių pažeidimus;

p) užtikrinti, kad EDF suteiktų daugiapartinę paramą pereinamojo laikotarpio šalių asociacijoms dėl jų, kaip pagrindinių demokratijos dalyvių, vaidmens, ir kad tai padėtų pasiekti bendrą sutarimą nacionaliniu lygmeniu;

q) suteikti EDF įgaliojimus nediskriminuojant ir pasitarus su vietos ES delegacijomis tiesiogiai teikti dotacijas numatytiems naudos gavėjams, gal būt, per politinius fondus ir NVO, kurie gali įrodyti, kad sėkmingai dirbo demokratijos rėmimo srityje; užtikrinti, kad pakartotinis finansavimas, ypač iš pradžių, būtų veiksminga priemonė siekiant, kad EDF galėtų bendradarbiauti su vietos partneriais, turinčiais reikiamų žinių, vietos infrastruktūrą ir vietos gyventojų pasitikėjimą; pažymėti, kad pakartotinis finansavimas, su sąlyga, kad būtų laikomasi politinio pliuralizmo principo ES lygmeniu ir kad jis būtų teikiamas per pagrindinius finansavimo gavėjus, sumažintų EDF administracinę naštą ir galimą riziką;

r) užtikrinti, kad ES galėtų daryti politinę įtaką pagal jos įmokas į biudžetą; sukurti skaidrią, paprastą ir politiškai pagrįstą valdymo struktūrą, numatant darnų ir ekonomišką valstybių narių ir ES institucijų, įskaitant Parlamentą, atstovų ir nepriklausomų ekspertų bei specialistų derinį; sukurti aiškią EDF autonomijos bei nepriklausomumo ir jo atskaitingumo finansuotojams pusiausvyrą, ir užtikrinti didžiausią galimą finansinį sąžiningumą jo sąskaitose, ypač siekiant užtikrinti, kad lėšos nebūtų prarastos dėl korupcijos ir kad nebūtų išmokamos lėšos bet kuriam asmeniui arba subjektui, bet kokiais

ryšiais susijusiam su nusikalstamomis ir teroristų organizacijomis;

s) į EDF integruoti reikiamus struktūrinio bendradarbiavimo ir koordinavimo su Briuselio ir vietos veikėjais kanalus; numatyti glaudų būsimo vykdomojo komiteto bei EDF darbuotojų ir Europos išorės veiksmų tarnybos (EIVT), Komisijos ir Parlamento bendradarbiavimą ir konsultavimąsi rengiant atitinkamų ES priemonių strategiją, tikslus ir iniciatyvas ir palaikant struktūrizuotą dialogą su ES delegacijomis ir valstybių narių ambasadomis vietoje,

t) užtikrinti, kad EDF turėtų tvirtus ryšius su naudos gavėjų grupėmis ir nuolat su jomis konsultuotųsi, tačiau ne steigtų regioninius biurus, o veiktų per ES delegacijas ir vietos organizacijas ar nepriklausomus ekspertus bei specialistus, kurie būtų kruopščiai patikrinti siekiant užtikrinti, kad jie nėra susiję su nusikalstamomis arba teroristų organizacijomis;

u) įsteigti EDF kaip administraciniu požiūriu neapkrautą, lanksčią ir efektyvią instituciją su buveine Briuselyje ir paprastomis dotacijų teikimo sistemomis; iš pareiškėjų neturėtų būti reikalaujama pereiti sudėtingas konkursų procedūras; bendras naudos gavėjų finansavimas neturėtų būti būtina finansavimo sąlyga, dotacijos turėtų būti skiriamos laikantis aiškių ir griežtų kriterijų, o paramos gavėjų sąrašas turėtų būti skelbiamas viešai, išskyrus atvejus, kai tai galėtų pakenkti jų saugumui; turėtų būti taikomos tam tikros apsaugos priemonės, siekiant išvengti sukčiavimo ir lėšų švaistymo;

v) užtikrinti, kad būtų įgyvendinta tinkama kontrolės sistema, skirta įvertinti teikiamo finansavimo veiksmingumą;

w) tačiau visų pirma apsvarstyti EDF, kaip ES išorės finansavimo priemonės, kūrimą Sąjungos institucijų sistemoje, siekiant garantuoti, kad Europos Parlamentas galėtų tinkamai vykdyti savo teisėkūros ir biudžeto įgaliojimus teikiant ES pagalbą ir vykdant programavimą;

x) garantuoti, kad ES įnašas į EDF biudžetą būtų padarytas laikantis gero finansų valdymo principų ir jį administruotų darbuotojai, kurie būtų apmokyti pagal ES vykdančią biudžetą taikomą Finansinį reglamentą, ir kad Parlamentas galėtų visapusiškai vykdyti savo biudžeto ir teisėkūros kontrolės funkcijas, įskaitant galimą biudžeto valdymo institucijos vykdomą kontrolę ir tikrinimą, kaip šis finansavimas naudojamas;

y) garantuoti, kad Parlamentas galėtų vykdyti plačią politinę EDF veiklos ir planavimo priežiūrą, ir užtikrinti, kad jo priemonių įgyvendinimą nuodugniai kontroliuotų ir vertintų nepriklausoma trečioji šalis, *inter alia*, užtikrinant, kad Parlamentas būtų nuolat informuojamas teikiant EDF metines ataskaitas; suteikti pakankamai galimybių Parlamentui, kad jis galėtų prisidėti prioritetų ir strateginių veiklos programų nustatymo etape ir dalytis savo kūrybine energija ir pereinamąja valstybių narių patirtimi remiant už Europos Sąjungos sienų vykstančią demokratizaciją;

z) užtikrinti, kad Parlamentas dalyvautų visame EDF sudarymo ir įgyvendinimo procese ir kad su juo būtų konsultuojamasi, *inter alia*, į EDF valdybą ir vykdomąjį komitetą atrenkant kelis politinę pusiausvyrą užtikrinančius EP narius; peržiūrėti valdytojų tarybos sudėtį siekiant užtikrinti, kad valstybėms narėms būtų atstovaujama per Tarybą, ir stiprinti Parlamento dalyvavimą šią priemonę valdančios valdybos veikloje, siekiant garantuoti

tinkamą įtaką, kuri būtų suderinama su Parlamento, kaip vienos iš ES biudžeto kontrolės institucijos, atsakomybe; sudaryti sąlygas, kad Parlamentas galėtų prasmingai ir sistemingai prisidėti apibrėžiant politines ir strategines gaires, prioritetus, laukiamus rezultatus ir bendras finansines išmokas, kuriomis bus grindžiama fondo veikla;

aa) nuolat tikrinti EDF veiklos poveikį, rezultatus ir pridėtinę vertę ES priemonėms ir remiamų veiksmų tvarumui; padaryti tinkamas išvadas ir, jeigu būtina, atitinkamai pritaikyti EDF dydį, struktūrą, finansavimo mechanizmą ir administracinę atsakomybę; užtikrinti, kad tokio vertinimo rezultatai būtų perduoti Parlamentui;

2. paveda Pirmininkui perduoti šią rekomendaciją Tarybai ir susipažinti – Komisijai ir valstybėms narėms.

AIŠKINAMOJI DALIS

Europos demokratijos fondo idėja į platesnes ES diskusijas dėl ES demokratijos skatinimo politikos ir veiksmų peržiūros buvo įtraukta po įvykių pietinėse Viduržemio jūros regiono šalyse. Ketinama įsteigti pusiau autonominį *subjektą*, kuris galėtų nebiurokратиškai remti aktyvius demokratijos rėmėjus ir demokratijos raidą visame pasaulyje ir kuris nebūtų tiesiogiai susijęs su ES diplomatija ar Europos Komisija.

Šią idėją naujame šių metų gegužės mėn. pristatytame ir vėliau birželio mėn. Tarybos išvadamis patvirtintame Europos kaimynystės politikos plane pateikė Komisijos pirmininko pavaduotoja-vyriausioji įgaliotinė C. Ashton ir Komisijos narys S. Füle. Tarybai pirmininkaujančiai Lenkijai EDF – vienas iš jos pirmininkavimo prioritetų, ji bendradarbiavo su visais suinteresuotaisiais subjektais, kad įgyvendintų šią idėją. Dabar – Parlamento eilė konstruktyviai prisidėti prie diskusijų, kuriose praėjusiomis savaitėmis nemažai pasiekta, ir užtikrinti, kad Parlamentas būtų įtrauktas į šio galimo Europos fondo steigimą, valdymo struktūrą ir tikrinimą.

4.7.2011

PASIŪLYMAS DĖL REKOMENDACIJOS TARYBAI B7-0391/2011

pagal Darbo tvarkos taisyklių 121 straipsnio 1 dalį

dėl galimo Europos demokratijos fondo įsteigimo tvarkos

pateikė **Alexander Graf Lambsdorff**
ALDE frakcijos vardu

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į dvejus Tarybos išvadų rinkinius dėl paramos demokratijai Europos Sąjungai plėtojant išorės santykius: 2009 m. lapkričio 17 d. ir 2010 m. gruodžio 13 d. Tarybos išvadas, kuriose pateikiama 2010 m. pažangos ataskaita ir pavyzdinių šalių sąrašas,
- atsižvelgdamas į 2009 m. gegužės 18 d. Tarybos išvadas dėl paramos demokratiniam valdymui siekiant tobulesnės ES sistemos,
- atsižvelgdamas į savo 2009 m. spalio 22 d. rezoliuciją dėl demokratijos stiprinimo ES išorės santykiuose¹,
- atsižvelgdamas į savo 2002 m. balandžio 25 d. rezoliuciją dėl Komisijos komunikato dėl Europos Sąjungos vaidmens skatinant žmogaus teises ir demokratizaciją trečiosiose šalyse (COM(2001) 0252)²,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 121 straipsnio 1 dalį,
 - A. kadangi politinės partijos ir laisvai, demokratiškai išrinkti parlamentai labai svarbūs kiekvienai demokratinėi šaliai ir demokratijos kūrimo procesui, o parama EDŽTRP ir jos taikymas praeityje dar neatitiko šių veikėjų svarbos;
 - B. kadangi būtina stiprinti demokratiškas politines partijas, ypač tu, kurios propaguoja demokratines vertybes, kūrimąsi nepasirenkant vienos stovyklos;
 - C. kadangi remti naujus, laisvai ir sąžiningai naujai išrinktus parlamentus, ypač pereinamojo laikotarpio šalyse arba tose šalyse, kurios pasinaudojo ES rinkimų stebėjimo misijomis, yra ypač svarbu;

1. teikia Tarybai šias rekomendacijas

¹ OL C 265 E, 2010 9 30, p. 3.

² OL C 131E, 2003 6 5, p. 147.

- a) apsvarstyti, kad Europos Sąjungai yra būtinos lankstesnės ir mažiau biurokratinės priemonės, skirtos padėti politiniams veikėjams, kurie savo šalyse siekia demokratiškus pokyčius,
 - b) numatyti Europos demokratijos fondo, kuris būtų ne pelno siekianti, subsidijas teikianti organizacija, įsteigimą, nes ji visame pasaulyje padėtų sustiprinti demokratines institucijas,
 - c) pateikti aiškiai atskirtas būsimo Europos demokratijos fondo kompetencijas, kurias parengtų EIVT, Komisija ir Europos Sąjungai pirmininkaujanti Lenkija,
 - d) gerbti Europos Parlamento peržiūros teisę ateityje steigiant EDF, nustatant jo metinius tikslus, prioritetus, rezultatus, kurių tikimasi, ir finansus plačiąja prasme;
2. paveda Pirmininkui perduoti šią rekomendaciją Tarybai ir susipažinti – Komisijai.

1.2.2012

VYSTYMO SI KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Užsienio reikalų komitetui

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento rekomendacijos Tarybai dėl galimo Europos demokratijos fondo steigimo tvarkos (2011/2245(INI))

Nuomonės referentas: Alf Svensson

PASIŪLYMAI

Vystymosi komitetas ragina atsakingą Užsienio reikalų komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

- A. kadangi visame pasaulyje demokratijos siekis yra ne tik moralinė būtinybė, bet ir aiškiai nurodytas ES išorės veiksmų pagrindinis principas¹;
1. išreiškia susirūpinimą, kad kai kurios besivystančios šalys vysto tik ekonomiką, bet ne kuria laisvę savo piliečiams ar demokratiją;
 2. pabrėžia, kad nauja demokratijos vystymo raidos iniciatyva ar institucija privalo suteikti aiškią naudą jau taikomoms ES priemonėms ir veikiančioms organizacijoms (pavyzdžiui, Europos politiniams fondams); pabrėžia, kaip svarbu išvengti ES demokratijos kūrimo priemonių ir pastangų dubliavimosi ir sutapimo; pabrėžia, kad visiškas skaidrumas, atskaitomybė už rezultatus ir veiksmingas išteklių naudojimas turėtų tapti Europos demokratijos fondo pagrindiniais principais; mano, jog norint, kad Europos demokratijos fondas veiksmingai vykdytų savo užduotis, būtina nedelsiant susitarti dėl išsamių su veikla susijusių klausimų;
 3. pabrėžia, kad reformuoto demokratijos rėmimo metodo taikymo sritis neturėtų apsiriboti tik tomis šalimis, su kuriomis pagal Europos kaimynystės politiką ES jau palaiko privilegijuotus ryšius; mano, kad Europos demokratijos fondas turėtų laikytis diferencijuoto požiūrio, pagal kurį būtų tinkamai atsižvelgiama į demokratijos plėtotės lygmenį paramą gaunančiose šalyse;
 4. pažymi, kad besivystančiose šalyse dėl netikėtos ar staigios politinės transformacijos gali

¹ Europos Sąjungos sutarties (2010/C 83/01) 1 skyriaus 21 straipsnio 1 dalis ir 2 dalies b punktas.

prireikti greitos ES reakcijos, siekiant užtikrinti pažangą demokratijos struktūrų ir vertybių vystymo srityse; todėl rekomenduoja, kad dalis Europos demokratijos fondo būtų konkrečiai skirta tam, kad būtų galima lanksčiai ir greitai veikti minėtomis aplinkybėmis; taip pat ragina atlikti atitinkamą greito reagavimo ir ilgalaikių pastangų poveikio vertinimą;

5. pabrėžia, kad iniciatyvos, kurios finansuojamos Europos demokratijos fondo lėšomis, turėtų atitikti ES vystymosi politikos įsipareigojimus (politikos suderinamumas vystymosi ir pagalbos veiksmingumo srityse); pabrėžia, jog svarbu užtikrinti, kad ES demokratinė parama iš Europos demokratijos fondo būtų grindžiama metodu „iš apačios į viršų“, laikantis atsakomybės už demokratiją principo ir siekiant integruotai spręsti demokratijos, saugumo ir vystymosi problemas;
6. pabrėžia, kad Europos demokratijos fondui skirtas ES biudžetas turėtų būti sudarytas visiškai skaidriai ir visapusiškai laikantis ES finansinių taisyklių bei gerbiant EP priežiūros teisę stebėti Europos demokratijos fondo programos įgyvendinimą;
7. pabrėžia, kaip svarbu, siekiant užtikrinti skaidrumą, sukurti atskaitomybės sistemą, pagal kurią ES institucijoms, įskaitant Europos Parlamentą, būtų atsiskaitoma už Europos demokratijos fondo lėšų paskyrimą;
8. pabrėžia, kad turi būti paisoma Europos Parlamento turimų įgaliojimų vykdyti biudžeto priežiūrą, susijusią su Europos demokratijos fondu; primygtinai reikalauja, kad Europos Parlamentui būtų tinkamai atstovaujama valdymo organuose ir kad jis dalyvautų nustatant Europos demokratijos fondo įgaliojimus, priimant sprendimus dėl politinės strategijos ir skiriant vadovaujantį personalą.

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	25.1.2012
Galutinio balsavimo rezultatai	+ : 21 - : 1 0 : 0
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Michael Cashman, Ricardo Cortés Lastra, Nirj Deva, Charles Goerens, Catherine Grèze, Filip Kaczmarek, Franziska Keller, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Bill Newton Dunn, Maurice Ponga, Jean Roatta, Birgit Schnieber-Jastram, Michèle Striffler, Alf Svensson, Eleni Theoharous, Ivo Vajgl, Anna Záborská, Gabriele Zimmer
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Santiago Fisas Aixela, Niccolò Rinaldi, Patrizia Toia

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	12.3.2012
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 59 -: 2 0: 1
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Pino Arlacchi, Sir Robert Atkins, Bastiaan Belder, Frieda Brepoels, Elmar Brok, Jerzy Buzek, Mário David, Michael Gahler, Marietta Giannakou, Ana Gomes, Andrzej Grzyb, Richard Howitt, Anna Ibrisagic, Liisa Jaakonsaari, Jelko Kacin, Ioannis Kasoulides, Tunne Kelam, Nicole Kiil-Nielsen, Evgeni Kirilov, Maria Eleni Koppa, Andrey Kovatchev, Pawel Robert Kowal, Eduard Kukan, Vytautas Landsbergis, Krzysztof Lisek, Sabine Lösing, Ulrike Lunacek, Mario Mauro, Kyriakos Mavronikolas, Francisco José Millán Mon, Alexander Mirsky, María Muñoz De Urquiza, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Raimon Obiols, Kristiina Ojuland, Ria Oomen-Ruijten, Ioan Mircea Pașcu, Alojz Peterle, Bernd Posselt, Cristian Dan Preda, Libor Rouček, Tokia Saïfi, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Nikolaos Salavrakos, Jacek Saryusz-Wolski, György Schöpflin, Werner Schulz, Adrian Severin, Charles Tannock, Inese Vaidere, Kristian Vigenin, Boris Zala
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Laima Liucija Andrikienė, Véronique De Keyser, Barbara Lochbihler, Monica Luisa Macovei, Carmen Romero López, Marietje Schaake, Helmut Scholz, Hannes Swoboda, Ivo Vajgl
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai) (187 straipsnio 2 dalis)	Philippe Boulland